25ԻՆԱՒ ՄԻՆԷ Ն. 4645 1909 ՓԵՏՐՎԱՐ 25|10 ՄԱՐՏ ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ 18 ՍԷՖԷՐ 1327)(25 ՇՈՒՊԱԹ 1324

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽՊԱՐ

ԹԻՒ 50

ԳՆԱՅՆ ՄԷՋ

DIRECTION DU JOURNAL.
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՐՊՈՆԷ ԳԻՆԵՑՈՒԼՈՒՄԸ

		Մէկ եւիսկի	6 ամիսը
Խաթանպոլ իշին	Ղրուշ	60	35
Փարեզ իշին	»	85	45
Մէմալիքի էճնէպիյէ իշին	Ֆրանկ	20	10

ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ Վ. ՀՅՈՒՍՍ. ԲՐԹԷՆԻ ԿԻՒՆԷԷՐԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

Իւանաք իշին այրընա բազարլըգ։

مجموعهٔ اخبار

يك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ՄԵՐ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐՑՈՒՄ ՄԸ

Կը կարծէինք թէ «պարապ խօսքերու չրջանն» անցած է։ Ցաւով կը նկատենք որ «պարապ խօսքերու» յաջորդեց «պարապ գործքերու» չրջանը։ Ո՛րչափ սիրահար են եղեր ոմանք այս «պարապ» բառին։ Ըսե՞նք. «Նման զնմանն սիրէ»։ Բայց ասիպուած ենք ըսել, որովհետեւ մեծապէս գրգռուած է՝ քուէարկու ժողովուրդը՝ մեր երեսփոխաններուն անգործութիւնը տեսնելով։ Ի՞նչ յոյսեր ունէինք, ի՞նչ ակնկալութիւններ։ Ազգասէր երիտասարդ դասակարգը մեզմէ շա՜տ հեռատես հանդիսացաւ, երբ ընտրութեան երկրորդ օրն իսկ՝ համարձակ կը յայտարարէր. «Էսկի համամ, էսկի թաս»։

Օր մը երեսփոխանաց ատենապետը կը հիւանդանայ. փոխանակ բժիշկ կանչելու՝ անական դարմաններ կ'ընէ, այսինքն «երեսփոխանաց որոշուած գումարումը կը յետաձգէ»։ Օր մը ատենապետ էֆէնտիներու խմբին կը — փչէ. դարմանն. «ժողովը յետաձգել»։ Օր մը «գործ կ'ունենան» — «պարա՞պ գործեր», չենք գիտեր, դարմանն է «յետաձգէլ»։ «Ցլարիկը մեծէն օրինակ կ'առնու» կ'ըսեն. շատ ճիշդ է. քանի որ «Երեսփոխանաց ժողովը» այսպէս դիւրութեամբ կը յետաձգուի, ինչո՞ւ «Վարչականն ալ անոր չհետեւի»։ Եւ կը հետեւի. Վարչական ժողովքն ալ չի գումարուիր. Վարչականին քանի մը խղճամիտ անդամները կը զոհեն իրենց ժամերը, կը թողուն իրենց «կարեւոր» գործերը, կուգան ժողովասրահը...։ «Մէկ, երկու, երեք...» կը սկսին համրել, վա՛յ թշուառութեանս, 6, միայն վեց վարչագէտ էֆէնտի ներկայ են, անկարելի է ժողովք գումարել, անհնարին է «մեծամեծ գործեր տեսնել». լաւագոյն է, «եկած ճամբէն ելլել երթալ»։ Բայց անդին ազգին գործերը երեսի վրայ կը մընան, յանձնաժողովքներ ու հոգաբարձութիւններ դիմումներ ըրած են, «Վարչականին» որոշումներուն կը սպասեն, որո՞ւն հոգն է, «dalce far niente»ն լաւագոյն է...։ Ի՞նչ մեկնութիւն տալու է այս կերպ «արդիւնաւէտ գործունէութեան»...։ Մեկնութիւն չի վերցներ. որ տանք։ Մարդիկը ազգասիրութիւն ըսուած բանին հոտն իսկ առած չեն։ Կը կարծեն թէ ազգասիրութիւն էր «Երեսփոխան» կամ «Վարչականի անդամ» ընտրուիլը, իսկ իբր «երեսփոխան» ելլն. գործելը «պարապ» բան է։ Դատապարտելի «պարապ»ասիրութիւն։

Եւ ի՞նչ գեղեցիկ պատճառաբանութիւն ալ կ'ընեն այս թոյլ, յոյլ, ծոյլ «պարապասէրները»։ 1. «Մենք այսպիսի Պարլիարքով չենք կրնար գործել»։ Բայց Պարլիարքն ալ իրաւունք չունի՞ ըսելու. «ես ալ այսպիսի երեսփոխաններով չեմ կրնար գործել։» 2. «Մենք ժողովք չենք գար, որովհետեւ վշտացած ենք». —Ի՞նչ ալ շուտով կը վշտանան, ամբողջ Հայ-կաթողիկէ հասարակութիւնն իրենց պարտազանութեամբը վշտացնողները։ Պարոնայք երեսփոխանն՛ը, եթէ վշտացած էք, անձամբ ներկայացէք և յայտնեցէք Ձեր վիշտը, անդարմանելի բան չկայ աշխարհիս վրայ, Ձեր վիշտն ալ — կը մխիթարուի, և եթէ հարկ ըլլայ՝ գոհացում ալ կը տրուի։ Բայց Դո՛ւք ինչպէս պիտի դարմանէք ազգին վիշտը, զոր պատճառած էք իրեն՝ երեսփոխանի ելլն. տիտղոսն ընդունելով և խոստանալով որ պիտի նուիրէք բոլոր Ձեր ուշն ու ուժը ի յառաջդիմութիւն նոյն ազգին, և հիմայ հեռու կը մնաք և արգելք կ'ըլլաք այլոց ալ...։ Ո՞վ իրաւունք ունի վշտանալու։

Ասոնք «պարապ» խօսքեր են։ Խղճամիտ, գործունեայ, ազգասէր երեսփոխան մը ոչինչ պատճառներով վշտանալու տարիթ չի գտներ։ Ճշդապահ երեսփոխան մը իր ազգին հանդէպ ունեցած պարտքը միշտ ի նկատի ունենալով, երկրորդական պատճառները պէտք է վանել իւր մտքէն։

«Երկու կամ երեք անգամ բացակայ գտնուող երեսփոխանները պիտի զրկուին իրենց երեսփոխանութեան իրաւունքէն», կարծեմ այսպիսի կանոն մը որոշուեցաւ անցեալներս. հապա երկու, երեք, չորս անգամ՝ «պարապ» պատճառներու համար չգումարուած ժողովքներու պատասխանատուութիւնն որո՞ւ վրայ կը ծանրանայ, և ի՞նչ պատիժ որոշելու է։

Որպէս զի մեր գրածն ալ «պարապ» խօսք չմնայ, «Երեսփոխան ու Վարչական ժողովքները» միասին ժողվուելու են Ուրբաթ օրը, և «բարի յառաջադրութեամբ» խոստանալու են «պարապ» խօսքերէ, «պարապ» գործերէ, «պարապ» պատճառաբանութիւններէ հեռու մնալ, և կանոնաւորապէս գումարուիլ, և գոհացում տալ ազգին, որ գործունեայ և արդիւնաւոր վաստակներ կը սպասէ իւր երեսփոխաններէն ա՛լ, Վարչականէն ալ։

ՇԱՏԵՐՈՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԸ

Կ. Պոլիս, 23 փետր. 1909

Ի՞ՆՉՈՒ ԱՅԴՉԱՓ ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ ՀՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Ե.

«Մեծ եւս քան զայս սէր՝
«ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր
«դիցէ ի վերայ բարեկամաց
«իւրոց։» (Յովհ. ԺԵ. 13)

... Ստուգիւ ամէն զայրոյթի արժանի է այն գրութիւնը, զոր տեղական թերթի մը կը հրատարակէ «Հայ-Բարիզ» հանդէսէն ընդօրինակելով։ Պարոն Յ. Ա. կը համարձակի գրել. «Հայ ազգին չարչարանաց պատմութիւնը ներողամտութեամբ պիտի անցնի հայրենիքի բոլոր դաւաճաններուն վրայէն, անողոք պիտի մնայ սակայն բոլոր այն վատերուն հանդէպ որոնք պատառ մը հաց ձեռքերնին, մտան անօթի ժողովրդին մէջ և անոր հաց, հաց, հեկեկանքին պատասխանեցին անասնական անսրտութեամբ «Կաթողիկէ եղէ»(*)։

«Անասնական անսրտութիւն», «վատ», և յետոյ յիշուած «լրբենի չաղակրատութիւն», «կեղծաւորութիւն», «պիղծ», «հրէշային», ու ասոնց նման չնորհալի բառերն ամբողջութեամբ կը դարձնեմ իրենց հեղինակին, որոյ մտքին ու սրտին մէջ աւելի քան այլուր իրենց բնիկ տեղն ու արժէքը կը վայելեն անոնք անտարակոյս։

Ցաւալի է սակայն տեսնել դեռ Հայեր որ այս ոճով կը վիճաբանին..., և որո՞ւ դէմ. Քրիստոսի Եկեղեցւոյն դէմ, բազմերախտ Նուիրապետութեան մը դէմ, խանարհ, եղբայրասէր, հեզահամբոյր, անձնուրաց առաքեալներու դէմ, դիտութեան և յառաջդիմութեան սիրահար և բարձր ուվեհ մտածութեանց դրօշակեալ ասպետաշունչ Վանականի մը դէմ, ազգութեան ու կրօնի սուրբ սիրովն ապրեցող և Հայ անուան ու պատուոյն ամենէն աւելի նախանձախնդիր մեծարդիւն Մխիթարեանի մը դէմ... ախո՜ս, ախո՜ս...։

Հայաստանի ամէն կողմերը գրեթէ՝ ունինք Հայ-Կաթուղիկէ կամ Լատին առաքեալներ, որք տարիներէ ի վեր կը քարոզեն, կ'ուսուցանեն, կը կրթեն, կը յոգնին ու կը զոհուին մեր դժբախտ ազգին բարիք ընելու համար։ Եթէ կը փափաքին մի կողմէն Կաթողիկէութեան լոյսը ափուած տեսնել աւելի ընդարձակ դաշտերու վրայ, քաջ գիտեն միւս կողմանէ թէ համոզմամբ ուղղղ դիտաւորութեամբ եղած դարձերն եւեթ հաճոյ են Աստուծոյ, և թէ «պատառ մը հացին» համար ծնած հաւատքը «պատառ մը հացին» հետ ալ կը մեռնի անշուշտ։ Մեր եպիսկոպոսունք, քահանայք և կրօնաւորք իրենց կոչման չափազանց գիտակից են՝ այդ օրինակ եպերելի շահագործութեան մ'առջեւ լռելու համար։ Եթէ ծուռ ու շիտակ դարձերու պատմութիւնը գրել հարկ լինի, չեմ կարծեր թէ դուք հպարտանալու ամենադոյզն առիթ մ'ունենաք երբեք. մինչ մեք, փա՛ռք Աստուծոյ, ճակատաբաց կրնանք ներկայացնել աշխարհի նորադարձներ, որոնք իրենց համոզման մարտիրոսներն են, և — ներեցէք ֆրանսական բացատրութեանս— j'en sais quelque chose...!

Գուցէ առարկէք թէ գաւառացի միամիտ ժողովուրդն ո՛չ կարողութիւն և ո՛չ ժամանակ ունի գիտութեամբ և քննութեամբ հասու լինելու կրօնական ճշմարտութեանց կամ վրիպանաց։ Ի հարկէ ժողովուրդը կրօնի ճշմարտութիւնն տեսականօրէն զննելու և գտնելու անձեռնհաս է յաճախ. սակայն չպակսիր իրեն գործնական և դիւրին մեթոտ մը ճշմարտութեան մօտենալու. անկեղծութիւնն, անձնուիրութիւնն, եռանդն ու սէր, գիտութիւնն ու բարեկարգութիւնն եկեղեցականաց, և ուրիշ առաքինութիւններ ի գործ դրուած ստէպ դիւցազնական աստիճանով՝ մեծապէս կ'ազդեն ողջամիտ ու բարի ժողովրդոց վրայ, և սակաւ զանոնք Կաթողիկէութեան կը մօտեցնեն։ Դարձեալ միթէ ժողովուրդը չտեսնո՞ր ու չլսե՞ր թէ մինչ մեք Հաւատոյ մասերէն ո՛չ մին կը զոհենք, մանաւանդ թէ պատրաստ ենք հազար անգամ զոհուիլ քան տարակոյսի ենթարկել մին անոնցմէ, ձեր նորահաս և գիտուն հռչակեալ եկեղեցականք գրիչով ու բերնով պատերազմ հրատարակած են Հաւատոյ մասանց դէմ, մին ուրանալով Անարատ Յղութիւնն Ամենս. Կուսին Աստուածամօր, միւսն Իրական Ներկայութիւնն Ամենս. Հաղորդութեան, սա ժխտելով Եկեղեցւոյ Անսխալականութիւնը, նա մերժելով գալուստն Հոգւոյն Սրբոյ ի դասս Առաքելոց, ելն, ելն։

Բայց վերջապէս մեր թեմերը, մեր քահանայները ծանօթ են ամենուն. ո՞ր թեմի մէջ, և ո՞ր անձին կողմանէ եղած է կաթողիկէութեան առաջարկութիւն մը փոխան «պատառ մը հացի»։ Ի՛աղաչեմ, ըսէ՛ք չուտով։ Այսպէս անճառելի նախատինքներ հրապարակ չեն նետուիր՝ առանց հաստատութեան, առանց վաւերագրոց, առանց փաստի. ըսէ՛ք ուրեմն ամէն ինչ անուանով և տեղով, և ո՛րչափ կ'ուզէք մանրամասնօրէն. ճշմարտութենէ չենք վախնար երբեք. բայց ստութիւնը կ'ատե՛նք միշտ, ինչպէս ամէն պարկեշտ մարդիկ...։ Համբերութիւնն ալ չափ մ'ունի վերջապէս, ու մինչեւ ե՞րբ պիտի հանդուրժենք որ այսպէս ապրտամ, անարոյ ամբաստանութիւններով թշնամանէք անմեղներն, և խաբէք մանաւանդ միամիտ Հայ ժողովուրդն, որ ավսո՛ս, իւր գրամով սուտեր ու բարոյական դարչութիւններ կը գնէ ամէն օր։

Ա՜հ, եթէ հարկ լիներ ջատագովութիւնն ընել հոս մեր կղերին և կուսանաց, պիտի կրնայի ցուցնել ընդհանուր Հայութեան վեհ դէմքերն չատ բարերարներու, որք ի վտանգ իրենց կենաց՝ անթիւ էջմիածնականներ ազատեցին ի Կարին և ի Մալաթիա, ի Տրապիզոն և ի Կեսարիա, ի Մուշ և ի Թերմանիկ և այլուր. այո՛, պիտի կրնայի ապացուցանել՝ բոլոր ճշմարտախօս դաւառացիներու վկայութեամբն իսկ՝ թէ Խորխորունիներու, Ճնտոյեաններու, Թիւրքեաններու անուններն՝ Ցիսուսեանց, Դոմինիկեանց, Վեղարաւորաց, Քրիստոնեայ Եղբարց, Անարատ Յղութեան, Վերափոխման, Ս. Յովսեփայ Կուսանաց անուններուն հետ արժանի են ոսկեղէն տառերով գրուելու «Հայ ազգին Զարչարանաց պատմութեան» մէջ։

Ահա, Պարոն Յ. Ա., ահա ճշմարտութիւնը, զոր կրնաք ուրանալ, բայց զոր չէք կրնար ջնջել։ Եւ ասոր հակառակ ինչ որ ըսէք. ինչ որ գրէք՝ ստութիւն է, յայտնի ստութիւն, ստութեանց ամենէն պժգալին, զի նետուած է նա բարեկամներու, բարերարներու, ազատարարներու մաքուր և վեհաչուք ճակտին։ Ո՜հ, եղած է երբեք ապերախտութիւն մը քան զայս աւելի սեւ ու ամօթալից...։ Ներեցէք, ո՛վ հրեշտակային հոգիներ, ներեցէ՛ք, դուք որ թողով ձեր ազնիւ Ֆրանսան և Իտալիան գեղեցիկ, Հայաստանի մթին խորշերուն մէջ կը տառապիք, և երբ արեան ու նախճիրի օրերն հասան, դուք զձեզ դերազանցեցիք, և տնվեհեր արիութեամբ նետուելով դահիճին ու զոհին մէջտեղ, փրկեցիք կոյսերու պատիւն, մանկանց անմեղութիւնն, և անթիւ վրտանգեալներու կեանքն ու բնաւանիք։ Ներեցէ՛ք, ներեցէ՛ք նման ձեր Ցիսուսին, զոր սիրեցէք մարդկային էակներու ամենէն խեղճերուն մէջ. ներեցէ՛ք Անոր պէս վրսեմ անյիշաչարութեամբ. «Հայր, թող դոցա, զի ո՛չ գիտեն զի՞նչ գործեն»։ Մինչ անարժաններ չե՞ն գիտեր ինչ որ կ'ընեն, ճշմարիտ ու ազնուական Հայութիւնն օրհնե՛ց և կ'օրհնէ՛ զձեզ. իւր երախտագիտութեան չափն յաւիտենականութիւնն է եւեթ։

Իսկ ձեզ, ապերախտներո՛ւդ, կը յիշեցնեմ սոսկմամբ և եղբայրական աչեզր սիրով վճիռն՝ աստուածային գրոց. «Որ հաստուցանէ չար փոխանակ բարւոյ, չար ի տանէ նորա մի՛ պակասեսցէ։» (Առակք, ԺԷ. 13.)։

Ն. Ց. Վ. Փ.

(*) Մանզումէ, 23/5 փետր. 1909։

Սքան է գիրս
տեղ էջերով 4738 էն էջերն շարունակուելը

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԼԻՊՈՒՄԱՆ

ՄԻԻՉԱՔԷՐԱԹԸ

Մէճլիսի մէպուսան, ձումա իրթէսի կիւնիւ, տալիէ նազրբը միւթէվէֆա Մանիասիզատէ Բէֆիզ պէյին ճէնազէ ալայընտա չօգլարընը հազբը պուլընմասը հասէպիւլէ էքսէրիյէթի ազա մէվճուտ օլմասընդան, ումումի իմթիմարընը ազա իտէմմիշ, բազար կիւնիւ տարիի ումումի իմթիմա վուգու պուլմասը, ֆագաթ գօմիսիօնլարտա իշթիրակ իտիլմիշ տիր։

Բուգար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 5 1/2 տա մէճլիս աշըլմըշ տըր։ Բէյիս պէյ, ակալա զալդարաղ, տիկէր մէպուսլար տա ակալա գալգմըշ օլարգլարը հալտէ, Իսթանպոլ պէրինճի մէպուսը վէ տալիէ նազրբը միւթէվէֆա Բէֆիզ պէյին էվլաֆ վէ մէզայայը տիյէսինի մուխթասարէն ալիք իլէ, զայալը էպէտիսինէ հէր քէսէլ պէրապէր միւթէէսիբը օլան Մէճլիսի մէպուսան թարաքընտան միւշարիէյին այիէսինէ պէեանը թասդիյէթ իտէճէկինի իֆատէ իթմիշ, վէ հէյէթճէ պու վազիֆէի միւէլլիմնին իյֆասընտան սոլայը բէյիսէ թէչէքիւբ իտիլմիշ տիր։

Միւշարիէյին վէֆաթընտան սոլայը թասդիյէթի հավի օլարագ, Ալմանիա սէֆիրի թարաքընտան կէօնտէրիլէն թէզքէրէ օգունընը կիրի, երնէ պու միւնասիպէթլէ Ռուսիա սէֆարէթի թէրճէմանընը կէլիպ չիֆանէն պէեանը թասդիյէթ իթտիկի թարաքը լրիեատէթտէն իֆատէ օլընմըշ տըր։

Պաէհու զապթնամէ օգունմըշ տըր։ Բէյիս պէյ Սատարէթտէն վէ Տախիլիէ նէզարէթինտէն կէլէն թէզքէրէլէրին օգունաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ Օգունանլարտան Բոսֆոր վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի թէնսիպտիրընա տաիր օլան Սատարէթ թէզքէրէսինին Բոսֆոր վէ Թէլէկրաֆ գօմիսիօնընա, Անատոլը վիլայէթը չարգէսինտէ տուրչ ու ինզիպաթրն թէէտիսի իշին պիր հէյէթը թէֆթիշիէ կէօնտէրիլմէսի լազըմընա տաիր քէզալիք Սատարէթտէն կէօնտէրիլէն թէզքէրէնին Տախիլէ գօմիսիօնընա, Պահրիէնին իսլահը իշին Ինկիլթէրրատան մէհուր ճէլպի վէ պունլարա թախսիս իտիլէճէք մաաշլարա տաիր թէզքիրէնին՝ էվվէլճէ Պահրիէ վէ օնրա Մալիէ գօմիսիօնլարընա, Մէճլիսի տան միւզաքէրաթընին ալէնէն իֆրասընա տաիր մէճլիսի մէզքիւրէ բիհասէթինտէն կէլէն թէզքիրէնին Դանունը էսասի գօմիսիօնընա, Գանուն-Հէրսէք միւնասիպէթիլէ զուհուր իտէն իլթիլաֆլար հագգընտաքի թաֆսիլաթը հավի Խարիճիէ նէզարէթի թէզքիրէսինին՝ Խարիճիէ գօմիսիօնընա հէվալէլէրինի զարար վէրիլմիշ տիր։ Պունլարատան սօնրա Բոսֆոր վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի թարաֆընտան՝ նէզարէթին թէչքիլաթ վէ թէնսիպաթընա տաիր զալէմ ալընան նիզամնամէ օգունմըշ տըր։ Գօմիսիօն բէյիսի Նայլ պէյ, պու պապատ պազը իյպանաթ վէրմիշ տիր։ Մէճլիս, պիր միւտատէթ թաթիլտէն սօնրա, թէզքրար աշըլըգընտա, երնէ Բոսֆոր վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի թէնսիպաթը հագգընտա միւզաքէրաթա տէվամ օլունմըշ տըր։ Պու պապատ խայլի միւնագաշատան սօնրա, բէյիսին թէքլիֆի իլէրինի, թէնսիպաթ մէսէլէսինին՝ Մուվազէնէի մալիէ գօմիսիօնընա թասդիկինէ զարար վէրիլմիշ տիր։

Օն պէյ սապբգա թէնէֆֆիսատէն սօնրա, իւշիւնճիւ սէֆա մէճլիսէ տէվամ օլունտըրընա, վէրէսէյէ ինթիգալ իտէճէք էմլաքը պիր միւտատէթի միւնասիպ տանա պիլա խարճ ինթիգալը իճրասընա տաիր պուլունան թագրիր վէ պունա միւթէալիգ էվգաֆ վէ Տէֆթէրիատէ գօմիսիօնընա թանզիմ օլունան մազդաթա օգունմըշ, վէ միւզաքէրէ օլունուպ, թասվիպ իտիլմիշ տիր։

Տանա պիր չօգ թագրիրլէր օգունարգատան սօնրա, մէճլիս սաաթ 11 1/2 տա միւզաքէրաթա նիհայէթ վէրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՆՃՕՆԱԿԱՆ ՀՐԱՒԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՐԲԱՊԵՏԱՆԱՑԻ ԺՈՂՈՎՈՅ

Տէր,

Հրաւիրեմ զՁեզ Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովոյ, որ պիտի գումարի ամսոյս 27 ին Ուրբաթ օր՝ կէս օրէն վերջը ի ժամ 3 (ը. հ.), ի սրահի Կաթողիկոսարանի։

Բերա, 16 Փետր. 1909

Առաջնորդ Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ
Ա. Յ. ԵՐԱՄ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Կանոնագրութեան Յանձնաժողովոյն պատրաստած ծրագրոյն ընթերցումը։

2. Երեսփոխանի ընտրութեան համար Մուշէն հասած նամակը։

3. Անցեալ նիստէն առկախ մնացեալ խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւն։

4. Վարչութեան յանձնուած խնդրոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ։

*** Էվվէլքի կիւն Արշ. Աւետիս Աբբ. Արփիարեան իլէ Փեր. Գէորգ Գէորգ. Թէրզիպաշեան, Կ-Բաթրիգ էֆ. Հազրէթլէրի թարաֆընտան Էրմէնի Բաթրիգ Գայմագամը Տր. Յովհաննէս Եպսկ. Արշարունիի թէպրիք զրմնընտա բաթրիգխանէյէ ազիմէթ իթմիշլէր իսէ ատ, Գայմագամը միւշարիլէյհ օ էնտատ Պազը Ալիյէ կիթմիշ օլտուղընտան, միւմանիէյհիմա, հազբը պուլունան պազը ըէհապիին թարաֆընտան իհթիրամաթլէ գապուլ օլունմըշար տըր։

*** Էրմէնի Բաթրիկի Գայմագամը Տ. Յովհ. Եպ. Արշարունի, բազար իրթէսի կիւնիւ, ըէֆագաթընտա բաթրիգխանէ վէքիլի իլէ տիկէր պիր վարդապետ վէ գարու քէհեասը օլարագ, Պազը Ալիյէ ազիմէթ իթմիշ, ֆագաթ սատրազամ բաշա օ էնտատ պազը սէֆիրլէր իլէ միւլագաթ իթմէքտէ օլտուղընտան, միւշարիէյին վիեարէթինի տիկէր պիր կիւնէ թասդիգ իտէրէք, Սատարէթ վէ Տախիլիէ միւսթէշարլարընը զիեարէթ, վէ էսնահի միւլագաթտա, քիլիսէ էմլաքը հագգընտա իթթիխազ օլտուանան թէտպիր նէթիճէսիյլէ, Սիս Կաթողիկոսընին խթիֆայա մէճլիսաբ օլտուղընը պէեան իթտիկինտէն, հիւքիւմէթճէ մէզքիւր մէսէլէնին նազարը տիգգաթա ալընտաճաղը վատ, վէ Գայսէրի մէսէլէսինտէն տախի պոռա իտիլմէքլէ, Գայսէրիտէ առայիշին իհատէ օլունտըզը, վէ գարըշըգլըզը չըզտարանլար հագգընտա մուամէլէի լազըմէնին իյֆա օլունտաճաղը պէեան պույրուլմըշ տըր։ Արշարունի Սրբազան, վիւքէլա վէ ըիճալատան տիկէր պազըսընը տախի զիեարէթ իթմիշ տիր։

*** Պու հիւքիւմէթ մէմուրլարը, մաշէլի Էրմէն-գաթօլիք վէ Էրմէնի Մէրիսուալարընը պունատան ազատ քէնտիէրինի զազէթալարտա Գանունը էսասիյ մուխալիֆ կէօսթէրմէյէրինտէն տալայը իգամէի տավա իթմիշլէր տիր։

ԻՐԱՆ

Իրանատան կէլէն խապէրլէր՝ բէք վէխիմ տիր։ Թէպրիզէ վէ ճիվարընտա հէր կիւն շիտատէթի միւատէմէլէր վուգու պուլուեոր։ Ռուսիա պիր իւլթիմաթում վէրմիշ օլուպ, ասքէրինի Ջուլղա իւզէրինէ եիւրիւտճէք տիր։ Մարանթիտէ, իբի մուխալիֆ ասքէրլէրատէն բէք չօգ թէլէֆոթ օլուեոր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Մէվճուտ բօլիթիգա ֆբրգալարընտան հանկըսընին էֆքեարը՝ վաթան վէ միլլէթէ տանա զիեատէ ֆայէլի իսէ, ինա մուտվէնէթ իթմէք իւզրէ, Մէճլիսի մէպուսանտա, շիմտիլիք 20 ազատան միւրէքքէպ վէ Ֆբրգալի Մուզահէրէ նամիյէ հէնի պիր բօլիթիգա ֆբրգասը թէչքիլ օլունմըշ տըր։

—Շէհրիմիզէ 22ինճի ֆբրգա նամիյէ եէնի պիր ֆբրգաի ասքէրիկ թէչքիլ օլընմաճագ տըր։

—Տիան սապահ Սվսթրիա սէֆիրի գօնաղընտա, վէ էօյլէտէն սօնրա Ռուսիա սէֆիրի Պազը Ալիսէ սատրազամ բաշա իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Պուլկար վէ Սրբիա հուսուսատարը իւզէրինէ մուհարէպէ մուհադագադ կէօրիւնիւեոր։ Տէրիսատէթ պանդարարը, Էվրօբատաքի մէրքէզլէրինտէն, գրէտիյի թանախա իթմէքլէրի վէ եէնի մուամէլաթա թէչէպպիւս իթմէմէլէրի իշին թալիմաթ ալմըշլար տըր տէնիրեօր։

—Պիր զէմանատան պէրի Էվրօբատա վէ սօնրա մէմլէքէթի օլան Սվլիմնատա պուլընմագատա օլան սատրը էսպագ Ֆէրիտ բաշա էվվէլքի կիւն շէհրիմիզէ ավտէթլէ տօղրու սէրայա ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

—Թագընտա Թագսիմ մէյտանընտան պիր պալօն ուչուրթմագ իշին պիր Ֆրանսզա միւատատ օլունմըշ տըր։

—Վէլիի ատա Բէշատ էֆ.նին իքի մախատուր, կէչէն կիւն Կրօսէր Գուրֆիւրթ նամ Ալման վաբօրուն ալեարէթ իթմիշլէր, վէ վէրիլէն զէեաֆէթատ, հազբը պուլունան թագրիր վէ պունա միւթէալիգ էվգաֆ վէ Տէֆթէրիատէ գօմիսիօնընա թանզիմ օլունան մազդաթա օգունմըշ, վէ միւզաքէրէ օլունուպ, թասվիպ իտիլմիշ տիր։

—Մէճլիսի մէպուսանա թագտիմ իտիլէն պիւտճէտէ, աշըզլըն միգտարը՝ 3,400,000 լիրա կէօսթէրիլմիշ տիր։

—Ատալիէ նէզարէթի՝ Ասան բէյիսի Սաֆիա բաշանա թէքլիֆ օլունմըշ իսէ տէ, գապուլ իթմէմիշ տիր։

—Սրբպիա սէֆիրի, Սրբպիատա կէօնտէրիլէճէք մուհիմմաթը հարպիյէնին Մէլանիք թարիգիյէ իմրարընա միւսատատէ օլունմասը իշին, էվվէլքի կիւն նէզարը Սատրազամիտէ եէնիտէն թէչէպպիւսատա պուլունմըշ տըր։

Պու մէսէլէ՝ Մէճլիսի վիւքէլանընն տիւնքի իմթիմարընտա թէքրար միւզաքէրէ օլընմըշ տըր։ Պոմպա վէ պունընն կիպի մատէլէրին իմրարընա հիւքիւմէթը Օսմանիյէճ մուվաֆֆաղաթ իտիլմէմէքտէ տիր։

—Հիճազ տէմիր եօլընա պիլա ֆասլա հիւճուտ իտէն Պէտէվիլէրէ գարշը պիր ֆբրգաի սէֆէրիյէ կէօնտէրիլմէսինէ հազբրլանըլեօր։

—Ատալիէ նազրբը Բէֆիզ պէյին ճէնազէ պայընտա հազբը պուլընմագ իւզրէ, թարաֆը Շանանէյէն պաշ եավէր Շաքիր բաշա կէօնտէրիլէրէք, այիէսինէ պէեանը թասդիյէթ պույրուլմըշ տըր։— Միւթէվէֆանընն մահտուտմարը Ֆէրիտուն վէ Բէուֆ պէյլէր իլէ տամատը Հիլմի պէյ, բազար կիւնիւ հուզուրը Շանանէյէ գապուլ օլընմըշլար տըր։ Բէնտիլէրինէ պազը թէսէլլիպախչ քէլամար իրատ պույրուլմըշ տըր։

—Մանիասիզատէ Բէֆիզ պէյին վէֆաթբյա աշըգ գալան Տէրիսատէթ մէպուպրընա Օսմանը իթթիհատա վէ Թէրաքգը գօմիթէսինին նամզէտի հարպիէ նազրբը ատագբ Նազըմ բաշա օլուպ, պիր հէյէթ տէ բրէնա Սապահէտտինէ թագտիմ օլընարագ, քէնտիլէրինի, մէզքիւր քիւրսի նամզէտլիկինէ թէքլիֆ իյլէմիշ իսէ տէ, բրէնա միշարիէյհ գապուլ իթմէմիշ, վէ քէնտի եէրինէ «Միգատանը պաշ մուհարբրի Սալի Քէմալ պէյի նամզէտլիկէ թէքլիֆ իյլէմիշ տիր։

—Բէթրէսպուրկատան ճուտա իրթէսի թարիգիյէ տիիրէքի իկէրքրաֆ խապէրլէրի ալընմըշ տըր։— Ռուսիա Զարը, Սարագօզ Սէլօտա խարիճիէ նազրբը Բիֆաթ բաշայը հուզուրընա գապուլ իթտի։ Օ կիւնիւ Բիֆաթ բաշա՝ Սվսթրիա սէֆիրինի զիեարէթ իյլէտի։ Ճուտա կիւնիւ Բիֆաթ բաշա՝ Ռուսիա խարիճիէ նազրբը Մ. Իզվօլսքիյի զիեարէթ իտէրէք, Գուլկարիսթան իլէ ազատ օլունմաճագ սուրէթը թէսվիէ հագգընտա պիր սատթ կէօրիշտիւ։ Իքի նազրբլար մէմնունիյէթպախշ պիր նէթիճէ հասըլ իթմիշլէր տիր։ Մ. Իզվօլսքի՝ Բիֆաթ բաշանընն չէրէֆինէ պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ պունատա, Բէթրէսպուրկ Օսմանը սէֆիրի Թիւրքան բաշա, Ռուսիա վիւքէլասը, Մէճլիսի մէպուսան բէյլէրի վէ տիկէր զէվաթ հազբը պուլունմըշլար տըր։— Բիֆաթ բաշանընն Բէթրէսպուրկատաքի մուխապէրաթը ուզատաճագ կիպի կէօրիւնիւեոր։

— Էօնիւմիվզէքի եազ, Մըսրատան 10,000 գատար նուֆուսընն վէ Էվրօբատան բէք չօղլարընընն մէզքիւր մէվսիմի կէլիրմէք իւզրէ չէհրիմիզէ կէլէճէքլէրի հաճապլյէ, Պոզազ իշի եալըլարընընն վէ օթէյլէրինին չիմտիտէն քիրալանմագատա օլուուզը խապէր վէրիլեօր։

—Տր. Ճէվահիրճէտան էֆ.նին Հէյեէթը Թահգդիճ բէիսի սապբգ Մէհէմմէտ Ալիյէ դարշը ազարզը տավանընն իքինճի մուհաքէմէսի, բազար իրթէսի կիւնիւ Իքինճի Ճէզա մահքէմէսինտէ կէօրիւմիշ վէ պիր խայլի չահիպէր տինլէնմիշ տիր։ Մուհաքէմէնին ատվամը՝ մարտրն Ցնճը բազար իրթէսի կիւնիւնէ թասլիգ օլունմըշ տըր։

—Սիվաս վիլայէթինտէ Սու չէհրինտէ զէլզէլէ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, էհալի պօրպուսընտան, գուլիպէլէրինտէն չըգամատատա տըրլար։ Զէմինին պիր չօգ եէրինտէ չուգուրլար աշըլմըշ վէ սըճագ սու գըշգըրմըշ տըր։ Զարատա եէնիտէն իքի տէֆա չէտիտ զէլզէլէ հիսս օլունմըշ տըր։ Մուչատա տախի 3 ատֆա հարէքէթի տրգ վուգու պուլմուշ տըր։

—Պէյօղլընտա եէնիչէհիրտէ պագգալ Վասիլին 14 եաշընտաքի օղլու Անտօնի, ճուտատա իրթէսի կիւնիւ մէքթէպտէ կիտէրքէն, թաթավլա թարաֆընտա պազը էշխասը մուզիրրէ թարաֆընտան պիր էվէ գալտըրըլմըշ վէ թախլիսի իշին բէտէրինատէն 200 լիրա իսթէնիլմիշ տիր։ Պագգալ, կիւճ հալ իլէ 25 լիրա թէտարիք խոպ, օղլունը գուրթարմըշ տըր։ Միւթէճաարրլարը Արնավուտ Վասիլ վէ Արապ Եօրկի՝ զապբթա թարաֆընտան արանմագատա տըրլար։

ԼԵԱՌՆ ԵՎԼԻԿԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԿԱՄՎԱԾ

Հարյուր երեսուն տարի առաջ Լեռնային Ղարաբաղի Գանձակ գավառի Ելիզավետպոլ գավառակի Ելիզավետպոլ գյուղաքաղաքում ապրում էր Գրիգոր Ավագյանը։ Նա ունի հինգ որդի։ Նրանցից ամենամեծը՝ Գրիգորը, ամուսնացած է Ելիզավետ Ավագյանի հետ։ Ելիզավետը ունի հինգ դուստր։ Ամենամեծը՝ Մարիամը, ամուսնացած է Գրիգոր Ավագյանի հետ։ Գրիգորը ունի հինգ որդի։

Պետական տպարան, Թբիլիսի, Ն. 65

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ
Ս. Պետերբուրգի Գլխաւոր Դրամագրաստան

ՀԱՅՈՑ ՄԱՄԼԻԱՅԻ ՏՈՒՆԸ
1909 Մարտի 24

ՀԱՅՈՑ ՄԱՄԼԻԱՅԻ ՏՈՒՆԸ
Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1

Ս. Պետերբուրգ, Գրիբոյեդով փող. № 1